

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO
I MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 11 maja 1956 r.

**w sprawie szczegółowych zasad i trybu realizowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji
i racjonalizacji.**

Na podstawie § 9 uchwały nr 182 Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1956 r. w sprawie zasad realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji (Monitor Polski Nr 35, poz. 417) zarządza się, co następuje:

§ 1. Drobne inwestycje w zakresie mechanizacji i racjonalizacji są realizowane przez przedsiębiorstwa na podstawie planów rzeczowo-finansowych sporządzanych według wzoru stanowiącego załącznik.

§ 2. 1. Plan rzeczowo-finansowy jest sporządzany na podstawie protokołu zawierającego uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe zamierzonej inwestycji.

2. Inwestycje, o których mowa w § 1, nie wymagają dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Wyjątek stanowią obiekty, dla których niezbędne jest sporządzenie skróconych obliczeń statycznych oraz maksymalnie uproszczonych szkiców. W tym przypadku uproszczoną dokumentację oraz specyfikację planowanych zakupów załącza się do planu rzeczowo-finansowego.

3. Plan rzeczowo-finansowy, zgodnie z § 5 ust. 2 uchwały nr 182 Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1956 r. (Monitor Polski Nr 35, poz. 417), zwanej w dalszym ciągu „uchwałą”, zatwierdza dyrektor przedsiębiorstwa. Zatwierdzenie planu rzeczowo-finansowego oznacza zarazem zatwierdzenie dokumentacji, w przypadkach gdy w myśl ust. 2 jest ona wymagana.

4. Zatwierdzony plan rzeczowo-finansowy jest podstawą do ubiegania się o kredyt bankowy na finansowanie inwestycji objętych planem.

5. Ewentualne wydatki związane z opracowaniem uproszczonej dokumentacji przed zatwierdzeniem planu rzeczowo-finansowego pokrywane są przejściowo ze środków obrotowych, a następnie włączane do planu i na tej podstawie refundowane z kredytu bankowego na finansowanie inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji.

§ 3. 1. Protokół, o którym mowa w § 2 ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) wymienienie poszczególnych nakładów inwestycyjnych (robót i zakupów) niezbędnych do osiągnięcia zamierzonego efektu oraz określenie ich wysokości,
- 2) określenie sposobu wykonawstwa robót budowlano-montażowych,
- 3) określenie sposobu i realności zaopatrzenia materiałowego oraz źródeł ewentualnych planowanych zakupów inwestycyjnych,
- 4) przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji inwestycji oraz termin przekazania jej do eksploatacji,
- 5) określenie efektów gospodarczych w postaci obniżenia kosztów własnych lub zwiększenia produkcji i poprawy w związku z tym wyników finansowych w okresie od planowanego terminu oddania inwestycji do eksploatacji do ostatecznego terminu spłaty kredytu bankowego udzielonego na realizację inwestycji, o którym mowa w § 7 ust. 3 uchwały (2 lub 3 lata licząc od daty uruchomienia kredytu).

2. Protokół sporządza komisja w składzie:

- 1) główny inżynier, a w przedsiębiorstwach nieprzemysłowych pierwszy zastępca dyrektora,
- 2) główny księgowy,
- 3) kierownik działu inwestycji.

§ 4. 1. Nakłady na drobne inwestycje w zakresie mechanizacji i racjonalizacji są finansowane z kredytu bankowego, udzielanego przez banki finansujące działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw.

2. Do czasu przyznania kredytu przez bank mogą być dokonywane wyłącznie ewentualne nakłady związane z opracowaniem dokumentacji (§ 2 ust. 5) i pracami wstępnymi.

§ 5. 1. Kredyt na finansowanie drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji jest przyznawany na podstawie wniosku przedsiębiorstwa, złożonego we właściwym oddziale banku. Wniosek o przyznanie kredytu powinien być złożony oddzielnie na każdą poszczególną inwestycję.

2. We wniosku o przyznanie kredytu powinien być podany termin rozpoczęcia i zakończenia inwestycji oraz termin oddania jej do eksploatacji, jak również propozycje co do terminów spłaty kredytów.

3. Wniosek powinien zawierać ponadto oświadczenie, że roboty i zakupy, których wniosek dotyczy, nie są objęte:

- 1) planem inwestycyjnym,
- 2) planem rzeczowo-finansowym inwestycji pozalimitowych wykonywanych w innym trybie,
- 3) zatwierdzonym na dany rok planem remontów kapitałowych.

4. Do wniosku przedsiębiorstwo dołącza plan rzeczowo-finansowy inwestycji (bez dokumentacji i specyfikacji planowanych zakupów), sporządzony i zatwierdzony zgodnie z przepisami niniejszego zarządzenia, wraz z protokołem, o którym mowa w § 2 ust. 1.

§ 6. Bank może odmówić udzielenia kredytu, jeśli uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe inwestycji na tle

dotychczasowej działalności przedsiębiorstwa i jego wyników finansowych wzbudza zastrzeżenia banku, jak również w razie nieprzestrzegania przez przedsiębiorstwo dyscypliny finansowej w zakresie działalności inwestycyjnej.

§ 7. Przepisy dotyczące rozliczania nakładów inwestycyjnych, wykonywanych systemem gospodarczym w zakresie inwestycji limitowych, mają odpowiednie zastosowanie do rozliczania nakładów realizowanych systemem gospodarczym w trybie niniejszego zarządzenia.

§ 8. 1. Zamówienia, umowy i zlecenia wewnętrzne, faktury dostawców i wykonawców oraz inne dokumenty rozliczeniowe dotyczące drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji powinny być oznaczone napisem „inwestycje ze środków obrotowych — uchwała nr 182/56 Rady Ministrów”.

2. Zamówienia i umowy powinny zawierać stwierdzenie inwestora o przyznaniu przez bank kredytu na sfinansowanie danej inwestycji.

§ 9. Faktury i inne dokumenty rozliczeniowe za wykonane roboty, usługi i dostawy dóbr inwestycyjnych, związane z drobnymi inwestycjami w zakresie mechanizacji i racjonalizacji, są pokrywane przez bank bezpośrednio z rachunku kredytu.

§ 10. 1. Kredyt na finansowanie drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji może być wykorzystywany na sfinansowanie nakładów poniesionych w okresie przewidzianym na wykonanie tych inwestycji.

2. W razie przedłużenia przez jednostkę nadrzędną okresu wykonywania inwestycji, przedsiębiorstwo obowiązane jest przedłożyć w oddziale banku odpis odpowiedniej decyzji. Odpis tej decyzji stanowi dla banku podstawę do odpowiedniego przedłużenia terminu wykorzystywania przyznanego kredytu.

§ 11. Terminy spłaty kredytu ustala bank w porozumieniu z przedsiębiorstwem w oparciu o dane zawarte w protokole, o którym mowa w § 2 ust. 1, oraz na podstawie propozycji zawartych we wniosku kredytowym przedsiębiorstwa. Ostateczny termin spłaty kredytu nie powinien przekraczać okresu niezbędnego dla osiągnięcia wyników finansowych w wysokości odpowiadającej sumie udzielonego kredytu. Termin ten nie może być dłuższy niż 2 lata, w odniesieniu zaś do przedsiębiorstw, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 uchwały — 3 lata licząc od daty uruchomienia kredytu. Kredyt jest spłacany w ratach miesięcznych z rachunku rozliczeniowego kredytobiorcy.

§ 12. 1. Kredyt na finansowanie drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji jest spłacany przedterminowo w następujących przypadkach:

- 1) gdy wykonanie rozpoczętych inwestycji zostanie zaniechane,
- 2) gdy wykonanie rozpoczętej inwestycji zostanie przerwane na czas nieokreślony,
- 3) gdy wykonana inwestycja nie nadaje się do oddania do eksploatacji.

2. O przypadkach, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo jest obowiązane zawiadomić bank w terminie 7 dni od powzięcia odpowiednich decyzji.

§ 13. 1. Na spłatę kredytu bankowego udzielonego na finansowanie drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji przeznaczają się:

- 1) w odniesieniu do przedsiębiorstw planowo-rentownych:
 - a) w roku kalendarzowym, w którym inwestycja została oddana do eksploatacji — ponadplanowy zysk przedsiębiorstwa w części pozostałej po dokonaniu odpisów

na fundusz zakładowy i fundusz popierania produkcji ubocznej (w państwowych przedsiębiorstwach przemysłu terenowego także na fundusz rozwoju przemysłu terenowego) oraz po zabezpieczeniu minimalnej 10% wpłaty z zysku do budżetu,

b) w latach następnych — odpowiednią wyodrębnioną część planowego zysku przedsiębiorstwa w kwocie równej sumie rat kredytu przypadających do spłaty w danym roku (po zabezpieczeniu minimalnej 10% wpłaty z zysku do budżetu oraz odpisów na inne cele, przewidziane obowiązującymi przepisami), jeśli zysk osiągnięty w danym okresie jest mniejszy od zysku planowego, wówczas część zysku przeznaczoną na spłatę kredytu bankowego ustala się w rozliczeniach wynikowych w takim stosunku do zysku osiągniętego, w jakim pozostaje kwota planowana na ten cel do zysku planowego;

2) w odniesieniu do przedsiębiorstw planowo-deficytowych:

a) w roku kalendarzowym, w którym inwestycja została oddana do eksploatacji — planową dotacją na sfinansowanie strat, w części stanowiącej różnicę między stratą planową a stratą faktycznie poniesioną, jeżeli ta ostatnia jest niższa (po uwzględnieniu odpisów na fundusz zakładowy); w związku z tym, jeżeli strata faktycznie poniesiona jest niższa od straty planowej, różnica nie podlega zwrotowi do budżetu w części odpowiadającej kwocie przypadających w danym okresie do spłaty rat kredytu,

b) w latach następnych — planowe dotacje na sfinansowanie strat w części przewidzianej na ten cel w bilansie dochodów i wydatków przedsiębiorstwa; w związku z tym kwota planowych dotacji na sfinansowanie strat powinna być równa sumie planowych strat (z uwzględnieniem sfinansowania funduszu zakładowego) powiększonej o kwotę rat kredytu, przypadających do spłaty w danym roku.

2. W razie nieosiągnięcia przez przedsiębiorstwo zysku w wysokości wystarczającej na spłatę kredytu bądź w razie niezmnieszenia straty o odpowiednią kwotę w stosunku do straty planowej, różnica pomniejsza własne środki obrotowe przedsiębiorstwa. Powstały stąd niedobór podlega pokryciu w trybie przewidzianym dla pokrywania niedoborów środków obrotowych z tytułu pogorszenia wyników.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo traci w przyszłości — w myśl § 8 ust. 3 uchwały — przywileje samodzielnego ubiegania się o kredyt bankowy i użytkowania tego kredytu na podstawie planu rzeczowo-finansowego zatwierdzonego przez dyrektora przedsiębiorstwa. Udzielenie kredytu może wówczas nastąpić wyłącznie na podstawie planu rzeczowo-finansowego zatwierdzonego przez jednostkę nadrzędną, przy równoczesnym zaaprobowaniu przez tę jednostkę wniosku kredytowego przedsiębiorstwa. Ograniczenia te obowiązują do czasu wygospodarowania przez przedsiębiorstwo wyników finansowych w wysokości wystarczającej na spłatę odpowiedniej części kredytu.

4. Kwotę odpisów przeznaczoną na spłatę kredytu bankowego należy w rozliczeniach wynikowych wykazywać jako odpisy z zysku przeznaczone na inne cele, z tym że w rozliczeniach tych należy podawać również planowaną wartość wykonanej inwestycji.

5. Kredyt bankowy, o którym mowa w § 4, przedsiębiorstwa ewidencjonują na specjalnie wyodrębnionym subkoncie

pn. „Kredyt na finansowanie mechanizacji i racjonalizacji” prowadzonym w ramach konta 054 „Inne kredyty”.

6. Odpisy z zysku na spłatę kredytu są księgowane na stronie Winien konta 037 „Przelewy części zysku na inwestycje” i stronie Ma konta 024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne” (subkonto „Fundusze na inwestycje pozalimitowe”).

7. Odpisy z zysku, o których mowa w ust. 6, księgowane są na podstawie i pod datą dowodów bankowych, stwierdzających spłatę kredytów. Odpisy te księguje się w wysokości dokonanych spłat kredytu bez względu na to, czy znajdują one pokrycie w środkach, o których mowa w ust. 1, czy też umniejszają one własne środki obrotowe przedsiębiorstwa (ust. 2). Łączne odpisy z zysku na drobne inwestycje w zakresie mechanizacji i racjonalizacji nie mogą przekroczyć rzeczywiście poniesionych nakładów na te inwestycje.

8. W bilansach kredyt na finansowanie mechanizacji i racjonalizacji wykazuje się w dziale „inwestycje” w pozycji „Kredyty na inwestycje”.

9. Podane w ust. 5 i 6 nazwy i symbole kont, zaczerpnięte z ramowego planu kont dla państwowych przedsiębiorstw przemysłu wielkiego i średniego, mają odpowiednie zastosowanie w przedsiębiorstwach prowadzących księgowość w oparciu o inne ramowe plany kont.

§ 14. 1. Do inwestycji realizowanych w trybie niniejszego zarządzenia mają zastosowanie przepisy o księgowości, sprawozdawczości rzeczowej i finansowej z działalności inwestycyjnej dotyczące inwestycji pozalimitowych.

2. Przedsiębiorstwa realizujące inwestycje w trybie niniejszego zarządzenia sporządzają raz na rok w terminie do dnia 20 lutego dla swych jednostek nadrzędnych oraz właściwych oddziałów banku krótką analizę opisową, zawierającą:

1) ilość zrealizowanych w tym trybie inwestycji z podziałem na inwestycje dotyczące:

- mechanizacji i doskonalenia technologii produkcji,
- uruchomienia produkcji ubocznej,
- rozszerzenia produkcji artykułów powszechnego użytku,
- uruchomienia nieczynnych zakładów,
- inne,

2) osiągnięte efekty gospodarcze w wyniku przekazania do eksploatacji zrealizowanych inwestycji według grup podanych w pkt 1.

§ 15. Z dniem wejścia w życie zarządzenia tracą moc przepisy zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 20 września 1955 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i doskonalenia produkcji, realizowania projektów racjonalizatorskich oraz uruchomienia produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku (Monitor Polski Nr 87, poz. 1063).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania
Gospodarczego: w z. K. Secomski

Minister Finansów: T. Diétrich

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 11 maja 1956 r. (poz. 519).

PLAN RZECZOWO-FINANSOWY

Ministerstwo Centralny Zarząd Przedsiębiorstwo (nazwa i adres) Nazwa i adres oddziału banku finansującego eksploatację	Określenie inwestycji (krótka jej charakterystyka) (miejsce wykonania inwestycji)
---	--

T r e ś ć	Nakłady ogółem	T e r m i n		U w a g i
		rozpoczęcia	zakończenia	
Ogółem nakłady				
w tym:				
1) roboty budowlane				
2) roboty montażowe				
3) zakup maszyn i urządzeń, narzędzi i inwentarza				
4) inne nakłady				

Klauzula zatwierdzenia

Zatwierdza się niniejszy plan rzeczowo-finansowy na kwotę zł na podstawie protokołu wraz z uzasadnieniem technicznym i ekonomiczno-finansowym.

. dnia 195 . . . r.

(pieczęć i podpis dyrektora przedsiębiorstwa)